

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Cikket irt

egyik, a nemzeti parasztpárthoz közelálló lapba Kun Richárd, az Arad-bánsági Kereskedelmi Egyesületek Szövetségének elnöke, amelyben a választások tanulságaként megállapítja, hogy a Magyar Párt politikája nem vált be és bizonyítani igyekszik, hogy a magyarság részéről az egyedüli helyes út lett volna a liberális párttal együttműködést létesíteni, mert a valóság a liberális párt hatalma. Hibáztatja a Magyar Párt elnökségét sok mindenben, amire most nem reflektálunk, mert ezuttal csupán a cikknek két olyan részével akarunk foglalkozni, amely homlokegyenest ellenkezik mindazzal, amit általában kisebbségi politikának szokás nevezni. Azt állítja ugyanis Kun Richárd, hogy a magyarság külön állásával „az összes román pártok neheztelését vonta magára és ugyyszólván lehetetlenné tette azt, hogy népünk részére akár kulturális, akár gazdasági téren előnyöket tudjon kivívni.” Hát ennél a megállapításnál álljunk meg egy kissé. Először is nagyon kétséges, hogy tényleg az összes román pártok neheztelését vonta volna magára a magyarság, másodsorban pedig törvényes jogának teljesítése nem lehet függvénye annak, hogy a kormánypártot támogattuk-e a választásokon vagy sem. A törvény törvény bármely párt kerül is uralomra és éppen úgy kötelezi a liberálisokat, mint minden más pártot. Egyelőre nem is előnyökről van szó, hanem csak azon jogaink megadásáról, amelyeket az alkotmány, a békeszerződés, a párisi egyezmény biztosítanak részünkre. Nem kiváltságokat, nem előnyöket akarunk, csak azt, ami nekünk jár még abban az esetben is, ha nem kötöttünk egy román párttal sem paktumot. Amint tiltakozni kell a dolgoknak ilyen beállítás ellen, éppen úgy, vagy még fokozottabb mértékben kell tiltakozni az ellen, hogy „ha a liberális pártnak nem felelt meg a Magyar Párt vezetősége, mert nem látta benne képviselve az egyetemes magyarságot, úgy félre kellett volna állania a párt elnökségének.” Ha ezt a megállapítást csak lehetőségként is elfogadjuk, ez olyan elvnek meghonosítását jelentené a politikai pártéletben, mely ennek megszűnését vonná maga után. Minden párt maga választja meg vezetését és ezt helyéről semmiféle hatalmi szó el nem távolíthatja, csak az illető párt tagjainak bizalmatlansága. Van ennél a receptnél sokkal egyszerűbb: mindjárt beolvasni a liberális pártba. Akkor ilyen vezetéssel való szimpátiaproblémák nem merülhetnek fel és ez a megoldás bizonyára rokonszenves lenne a liberálisoknak is.

A bécsi rendőrség sortüzet adott a munkásokra, akik egy nemtetsző ítélet ellen tüntettek

Bécs, július 15.

Somfalván néhány hét előtt a front-harcosok és nemzetiek ugyanegy időben rendeztek gyűléseket, melyek azal végződtek, hogy a két tábor összeverekedett. Formális harc fejlődött ki, melyben a revolvereknek is dolga akadt. A küzdelemben több ember az életét vesztette, sokan pedig megsebesültek. A bécsi törvényszék a véres verekedés vezetőit felmentette, ami már ismételt tüntetésre adott alkalmat.

Tegnap a tüntetés megismétlődött és pedig óriási hevességgel.

Sok száz munkás, köztük legnagyobb számban a villamosművek és a Schuckert-művek alkalmazottai, menetben vonultak a törvényszék elé

és sűrűn hangzott el a kiáltás:

— Pfu! Pfu! Pfu!

A tömeg aztán a Ringen keresztül az egyetem elé vonult. Azonban idejekorán értesültek a közeledőkről és bezárták az egyetem kapuit. A tüntetők erre nekifogtak a bejáratok megostromlásához, majd abbahagyták ezt és az igazságügyminiszterium, később pedig a parlament elé vonultak. A rendőrség mindent elkövetett, hogy a tömeget szétszassa és hátraszorítsa, miközben összetűzésre került a sor. Egy rendőrtiszt kardjával megsebesítette az egyik tüntetőt, mire a tüntetők köveket és magukkal hozott fadarabokat dobáltak a rendőrökre. Mindkét oldalon többen megsebesültek. Több lövés is elhangzott és három ember golyótlól szenvedett sérüléseket. A kivonult mentők a parlament épületében segélyállomást rendeztek be.

A rendőrség végül is sortüzet adott, melyre a tüntetők közül többen szintén lövésekkel válaszoltak. Ezek a lövések azonban nem találtak.

A villamos vasut alkalmazottai egy óras tüntető sztrájkot rendeztek, mely alatt a villamosforgalom teljesen szünetelt.

Újabb távirat szerint a tüntetők azon való haragjukban, hogy az egyetemen zárt kapukat találtak, az épület valamennyi ablakát beverték. Ugyancsak beverték a parlament több száz ablakát is. Miután a gyalogrendőrség nem birt a tüntetőkkel, lovasrendőrséget hívtak segítségül és akkor kezdődött el a formális harc.

Egy munkást, akit fején talált egy revolvergolyó, életveszélyes állapotban szállították a kórházba.

A tömeg egy részét a Babenbergerstrassera szorították, ahol az dühében az ottani rendőrszobát lerombolta.

Délben számos nagyüzem munkásai csatlakoztak a villamos alkalmazottak tüntető sztrájkjához. Délben és a kora délután alig volt Bécsben közlekedés, mert az autóbuszok sofförjei is csatlakoztak a sztrájkhoz. A déli lapok nem tudtak megjelenni, mivel a szerdők valamennyien szintén résztvettek a sztrájkban. A nagy utakon állandóan kavargott a hajigáló és menekülő tömeg és folyton megújult az erős kiáltozás:

— Vesszenek a front-harcosok! Vesszen Seipel!

A tüntetésnek eddig negyven komoly sebesültje van. Délután négy órakor a tüntetés egyre nagyobb méreteket öltött

és mind nagyobb rendőrsztagokat vonultattak fel a rend helyreállítására.

A megvádolt bírák pert indítanak Maniu ellen

Bukarest, július 16.

Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt vezére a választások után nyilatkozott az újságírók előtt és kijelentette, hogy a szebeni törvényszék bírái a választásokon számos visszaélést követtek el. A megvádolt bírák az igazságügyminisztertől felhatalmazást kértek, hogy Maniu ellen rágalmozás miatt folyamatba tehessek a pert. A miniszter az engedélyt megadta.

Maniu Gyula ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy fentartja összes nyilatkozatait és ő is kívánja a per lefolytatását, mert reméli, hogy a bíróság előtt alkalma nyílik majd vádjainak bizonyítására is. Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a per kimenetelére.

Hatvan hentes

büntetését engedte el a város

Temesvár, július 16.

A mult esztendőben a város és a mészárosok között ádáz harc folyt a husarak megállapítása körül. A hentesek és mészárosok nem voltak megelégedve a megállapított husarakkal és arra való hivatkozással, hogy ezekkel az árakkal nem boldogulhatnak, nem tartottak disznóhúst. A városi iparhatóság ezért hatvan husiparost egyenkint háromezer leiel büntetett meg. A husiparosok ez ellen a város állandó választmányához felebbeztek és kifejtették, hogy a körülmények kényszerítették őket arra, hogy ne vásároljanak levágásra sertéseket, mert ráfizettek volna. Hivatkoztak a spekulatortörvény egyik szakaszára, amely kimondja, hogy egyetlen kereskedőt és iparost sem lehet arra kényszeríteni, hogy olyan cikket tartson, melynek makszimális ára alacsonyabb a beszerzési árnál. Kérték a várost, hogy büntetésüket engedje el, mivel az méltánytalanul és érzékenyen sújtja őket és különösen a kisebb mesterek között sokan vannak olyanok, akik egyáltalán képtelenek volnának a büntetés megfizetésére. A város állandó választmánya tegnap délutáni ülésén kimondta, hogy ezeket a büntetéseket elengedi.

Ujra megkezdődött a leszerelelési értekezlet. Washingtonból jelentik: Arra való tekintettel, hogy a genfi leszerelelési konferencia ma újra megkezdte működését, hivatalos körökben igen biznak abban, hogy a kompromisszum sikerülni fog.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'20, Párisban 15'45

Temesvári magánárfolyamok 1927 július 16-án reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 797'00—799'00—800'00, dollár: 163'50—164'00—164'00, dinár: 2'89 külföldi, 2'83 belföldi, 2'83 effect, hollandi forint: 65'60—65'80—66'00, francia frank: 6'40—6'45—6'45, olasz lira: 9'00—9'02—9'00, cseh korona: 4'86—4'88—4'75, osztrák silling: 23'10—23'20—23'20, német márka: 39'00—39'10—39'20, magyar pengő: 28'70—28'75—28'80, svájci frank: 31'55—31'60—31'60.

Terményárak:

Buza 730, árpa 500, rozs 550, zab 430, tengeri 450 lei métermázsánként ab feladóállomás.

A LUNAPARK az ország legkellemesebb szórakozóhelye.

Mindennap késő estig katonazene hangverseny. — Számos újabb szórakoztató látványosság. Nyári aréna, bábszínház és nívós attrakció és szerencse-játék. — Az illúzió-színházban — csak erős idegzetűeknek — egy élő ember lefejezése. — Az ujjonnan szerelt lengő ringelspiel újból üzemben. — A terrazon szabadtéri előadás kiváló műsorral és művész Jazz-band. **Tánc. Reggelig nyitva. A Lunapark belépődíja állandóan 5 és 10 lei.**

Hirek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okiráltságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Felelős szerkesztő:

VUCHETICH ENDRE Dr.

Álltak és bámultak

a harminckettés számú villamos kocsi hivatalos emberei: a kalauz és a vezető, álltak és bámultak, amikor szegény Pálffy Ilona szétroncsolt lábbal, véresen, jajgatva ott feküdt a Hunyadi-híd piszkos aszfaltján. Álltak tehetetlenül és bámultak tanácstalanul. Emberek ők is, szorongott a szívük, amikor látták a szép viruló leány arcját a kintől elhalványodni, szerettek volna segíteni, de nem tudták, nem értettek hozzá. Szerenese, hogy hamarosan került egy hivatalnokforma ember, aki kirántotta a zsebkendőjét és azzal kötözte be az elgázolt leány vérző bokáját. És szerenese, hogy hamarosan előkerült egy józanul gondolkodó rendőr, aki egy arra haladó kocsit megállított és azon bevitt a szerencsétlen teremtést a kórházba.

A villamos emberei mindezt tétován, báván nézték végig.

De nem álltak volna és nem bámultak volna, ha értenének az első segélynyújtáshoz. Egy halálos villamos baleset alkalmával már a kora tavasszal felvetette, néhány hét előtt egy másik halálos villamos elgázoláskor pedig megsürgette a Déli Hírlap, hogy képezzék ki a villamos kalauzait és kocsivezetőit az első segélynyújtásra. Tartsanak számukra kurzust, vizsgáztassák le őket, a villamos kocsikat pedig lássák el az ülések alatt elhelyezett mentőszekrényvel. Hangsúlyoztuk, hogy sok függ attól, talán az élet, hogy a villamos emberei mindjárt a baleset után nyújtsanak segítyt a baleset áldozatának. Akkoriban illetékes helyen kijelentették, hogy az általunk felvetett terv igen üdvös, igen szép és hogy fontolóra veszik. Nálunk ugy látszik igen sokáig fontolgatnak meg olyan terveket, melyek emberek testi épsége és élete védelmére szolgálnak. Sok mindenféle külső hühóra futja a pénz, de a villamos alkalmazottainak mentőszolgálatra való kiképzésére és mentőszekrényekre nincsen pénz. Ugy látszik, nem elég, hogy a közönség aránylag drága viteldíjakat fizet a villamoson, még felesleges véráldozatot is kell hoznia.

— **Kihallgatások a királynál.** Bukarestből jelentik: Az uralkodó tegnap kihallgatáson fogadta Anghelescu hadügyminisztert, majd Bratianu Jonel miniszterelnököt és aláírta a trónbeszédet.

— **Cosma volt miniszter a parlament megnyitásán.** Cosma Aurél dr. volt miniszter, országgyűlési képviselő, a temes megyei liberális pártszervezet elnöke tegnap este Bukarestbe utazott, hogy a parlament ünnepélyes megnyitásán és további tárgyalásain részt vegyen.

— **Új kultuszminiszteri államtitkár.** Bukarestből jelentik: Joga kolozsvári egyetemi tanárt kultuszminiszteri államtitkárrá nevezték ki.

A szlovenszkói magyarság egysége sajnálatos módon valótlannak bizonyult be

Kassa, július 15.

Távirati tudósítás alapján, mely Pozsonyból kelt utra, az utódállamok valamennyi ujságja megírta, hogy a két szlovenszkói magyar párt egyesül. Megírták a lapok, hogy a Magyar Nemzeti Párt, melynek Szent-Ivány József az elnöke és a Szűllő Géza vezérlete alatt működő Magyar Keresztényszocialista Párt egy párttá tömörül és közösen veszi fel a küzdelmet a közelgő tartományi választásokon. A lapok örültek annak, hogy

Szlovenszkóban ilyen szépen helyreállt a magyar egység és annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy ezt a példát hamarosan követni fogja a többi utódállamban élő magyarság is.

Most aztán kiderül, hogy az egész hír nem más, mint egy szép kövérre hizlalt nyári kaesa, melyet a Pozsonyi Magyar Ujság szerkesztőségében költöttek ki. Ez a lap röpitette világgá ezt a hazug szárnyast. A Kassai Napló hosszú cikkben leplezi le ezt a nyári kaesát és megírja, hogy a Pozsonyi Magyar Ujságot olyan egyén vezette félre, aki nem is tagja a csehszlová-

— **MANIU NEM AKAR TUDNI EGYSÉGES ELLENZÉKI FRONTRÓL.** Bukarestből táviratozzák: A Cuvantul hosszabb cikk keretében foglalkozik a parlament ellenzékével és megállapítja, hogy Jorgának az az akeiója, melyszerint a nemzeti parasztpárt tartsa magát távol a parlamenti ülésektől, Maniu Gyulánál nem vezetett eredményre, sőt Maniu semmiféle egységes ellenzéki frontról hallani sem akar.

— **Csernoch hercegprimás állapota kedvező.** Esztergomból táviratozzák: Csernoch János dr. hercegprimás állapotáról kiadott orvosi jelentés szerint az egyházfejedelem állapota kedvező. Mindenestre aggodalomra ad okot az, hogy a beteg még igen gyenge és emiatt folyton alszik.

— **Pofozkodás az ügyvédi kamrában.** Kolozsvárról jelentik: Suciú János dr. az ügyvédi kamara elnöke tegnap a kamara helyiségében összeszólalkozott Voicu dr. ügyvéddel, akit kétszer arculütött, majd a hivatalszolgával kidobatta az irodából. Az eset kinos feltűnést keltett.

— **Temesvár polgármestere nyári szabadságon.** Dobosan János dr. főpolgármester hétfőn kezdi meg egy óra terjedő szabadságát. A főpolgármester a szabadságát valamelyik külföldi furdőben tölti el. Távollétében Crismariu Oktavian dr., az állandó választmány tagja helyettesíti.

— **Prostean főorvos fia gépészmérnök.** Prostean Szévért, Prostean Oktáv dr. Temesvár város főorvosának a fiát a bécsi műegyetemen a napokban summa cum laude gépészmérnökké avatták. A fiatal mérnök, aki összes vizsgáit kitüntetéssel tette le, egyelőre külföldön bővíti ismereteit.

— **Villanyóra a városháza homlokzatán.** A város állandó választmánya elhatározta, hogy a városháza homlokzatán a kapu fölött villamos órát helyeztet el. A munkálatok már folyamatban is vannak és a pontos villamosóra, mely éjjel ki lesz világítva, már a napokban üzembe kerül.

— **Olajos kanonok szabadságon.** Olajos József kanonok vasárnap hat heti szabadságra utazik, amelyet Karlsbadban tölt el egészségi állapotának helyreállítása végett.

kial magyarság egyik pártjának sem és akinek ezzel csak az volt a célja, hogy az ellentétet, mely a két párt között fennáll, még jobban kimélyítse. Hiszen — mondja a Kassai Napló — a két párt egyesülése már csak azért sem volna lehetséges, mert ebben az esetben Szűllő pártjának elvek tekintetében kilencven fokos elhajlást kellene végbevinnie.

Flachbart Ernő, a Prágai Magyar Hírnap politikai főszerkesztője és a szlovenszkói és ruszinszkói ellenzéki pártok központi irodájának igazgatója nyilatkozatot adott ki, amelyben a pozsonyi hírt szintén cáfolja.

Egyesülről nem lehet szó, állapítja meg, ez nem is történt meg, ellenben számosan vannak, akik a két magyar pártnak bizonyos ügyekben való kolaborálását óhajtják, ez pedig lényegesen más, mint az egyesülés.

A pozsonyi nyári kaesa, amely hirtelen nagyra hizott, ugyanolyan hirtelen soványodott is le, majd pedig alig huszonnégy órai élet után kiszivedett.

— **Spanyolország alkudozik.** Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint Spanyolország hajlandó újra belépni a népszövetségbe, ha megkapja azt a jogot, hogy a Tangerhez szomszédos területeken rendőri ellenőrzést gyakorolhasson.

— **Az amerikaiak nem jönnek Temesvárra.** Megírtuk, hogy ötven amerikai tanár és közigazdász Romániában való tanulmányútja során Temesvárra is készülődik. Az amerikaiaknak július 21-én kellett volna Temesvárra érkezniük és úgy a város, mint pedig a kereskedelmi és iparkamara már előkészületeket tett fogadásukra. A terv azonban most hirtelen megváltozott és tegnap érkezett meg az értesítés, hogy az amerikai vendégek nem jönnek Temesvárra. Herkulesfurdőn, ahol jelenleg vannak, befejezik tanulmányútjukat és visszatérnek Amerikába.

— **A bünygyi osztály vezetője szabadságon.** Gutu Athanasz rendőrigazgató, a bünygyi osztály vezetője ma kezdi meg egy hónapra terjedő szabadságát. A bünygyi osztályt viszatérteig Popovici Mihály másodosztályú rendőrigazgató fogja vezetni.

— **Millió család az államvasutaknál.** Bukarestből jelentik: Az államvasutak grivitei mőhelyében nagy csalánsnak jöttek a nyomára, mellyel a kincstárt több millió lei erejéig károsították meg. Mihaescu főpénztárost, a család értelmi szerzőjét letartóztatták.

— **A karánsebesi vagyonszűcség új kormánybiztos.** Bukarestből táviratozzák: A kormány Lalescu Traján képviselőt, a temesvári műegyetem volt rektorát, a karánsebesi vagyonszűcség kormánybiztosává nevezte ki és ugyanekkor hatályon kívül helyezte Conciatu János képviselő kormánybiztosi kinevezését, akit még uralma utolsó napján nevezett ki a Stirbey-kormány.

— **Elnyelte az iszap a lovakat.** Petrovoszelőről jelentik: Viskovics Gyuro petrovoszelői földműves a Tiszához ment, hogy vizet vigyen haza a kocsiján lévő hordóban. Hogy könnyebben megtölthesse az edényt, beállt a kocsival a Tiszába. A gyorsan apadó Tisza partján igen nagy iszap volt, amelybe a lovak besüppedtek. A parton lévő Viskovicsot és a kocsin lévő kisfiát kimentették, de a két ló az iszapba fulladt.

— **VISSZAHOZZAK TEMESVÁR BUDAPESTEN LEVŐ ÉRTEKEIT.** A háboru alatt Temesvár városának és sok magánosnak a városnál elhelyezett különböző értékeit Budapestre szállították. A város vezetősége már több ízben tárgyalt a magyar kormányval ezeknek az értékeknek a hazahozatala iránt és a tárgyalások azal végződtek, hogy a magyar kormány máris hozzájárulását adta, hogy román állampolgároknak a fenti módon Budapestre került értékei visszahozhatók legyenek. A város állandó választmánya ezeknek az értékeknek a visszahozatalával Sagovici Sámuel dr. városi főjegyzőt és Schmitz Ferenc dr. városi tanácsost bizta meg, akik a jövő héten utaznak Budapestre.

— **A temesvári zsidó cserkészek tábora.** A temesvári zsidó cserkészek vasárnap, július 17-én este szállnak táborba. Az idei tábor a Nagyszeben melletti Csisznadia határában lesz, ahol az összes erdélyi cserkészek találkoznak. A temesváriak százketten indulnak, hetvenöt fiú és huszonhét leánycserkész, akik vendégül látnak a napokban érkezett két francia cserkész.

— **Viharok az egész világon.** A világ minden részéből érkeznek viharok és orkánok hírei. A délfraanciaországi Tarbs városban — mint arról párisi távirat beszámol — hajnalban borzalmas forgószél és jégeső volt. A kár tíz millió frank. A földgömb másik részében, Chilében az Andesek tövében hóvihar dühöngött. A havazás olyan nagy, hogy a vasuti forgalom teljesen megbénult. Sok ember életét veszítette.

— **Mangold szerkesztő gyásza.** Mangold Sándor hírlapíró, a Temesvarer Zeitung felelős szerkesztőjét súlyos csapás érte. Testvére, Mangold Hermin, tegnap reggel ötvenkilenc éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután négy órakor lesz a belvárosi temető kápolnájából.

— **A miniszterelnök nem lehet egyházi főgondnok.** Budapestről jelentik: Szó volt róla, hogy az elhalt Degenfeld József gróf helyébe Bethlen István miniszterelnököt választják meg a református egyház főgondnokául. Bethlen azonban kijelentette, hogy a tisztséget nem vállalja, mert azt a miniszterelnökséggel nem tartja összeférhetőnek. Valószínűleg, hogy a főgondnok Degenfeld Pál lesz.

— **Ünnepély az árvízkarosultak javára.** A királyné tudvalevőleg nagyarányu mozzalmat indított az árvízkarosultak felségélyezésére és ebbe az akeióba belekapcsolódik Temesvár városa is. A város augusztus 6-án és 7-én erre a célra a Vidrighin Sztánné vezetése alatt álló román nőegylet közreműködésével nagyszabásu ünnepséget rendez. A rendezést Ciunga városi népjóléti tanácsnok intézi.

— **A palesztinai földrengés hatása.** Jeruzsálemből jelentik: A földrengés a Jordán völgyében bizonyos földrajzi változásokat idézett elő. A folyó egyes helyei, melyek azelőtt igen mélyek voltak, most könnyű szerrel átgázolhatók. Amanban ötven ház összeomlott. Nablus és Salt városok lakosai a hegyekbe menekültek.

PODOL

Láb-ápolókrém és Láb-izzadás elleni

szex. Este lábviz után egy moztortányi nagyságu Csanda-fele PODOL-lel lábat jól bemaszazozza s ezzel egy csapásra megszűntette a legmakacsabb lábizzadást, kelletlen szagot, égő érzést, pöfödséget. Lábat üden, frissen tartja, a jeart végzetlenül kellemessé teszi. Hatás utólagos. Ár 35 L. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Készít: Csanda-gyógyszár, Oradea

Butoraimat minden elfogadható árban árusítom készpénzért és részletre is. UNGOR műbutorasztalos,
Sehol nem létező árak
 Egyszerű és finom műbutorok, konyhák, leányszobák. Okvetlen tekintse meg vételkényszer nélkül. II., Névtelen-u. 68. Telefon 10-70

Kevés, de jólszervezett társulat szolgálhatja csak a magyar színészet ügyét

Temesvár, július 16.

Az Universul legutóbbi száma foglalkozik a magyar színházak részére kiadandó koncessziók kérdésével és többek között a következőket írja: Mint minden évben, ezidén is megindult a harc a magyar színházak között az erdélyi és bánági magyar színházak koncessziójáért. Most azonban itt az ideje, hogy a szépművészeti miniszter ennek az áldatlan harenak végét vessen. A magyar lapok tehetnek tanúságot arról, hogy ezidén a magyar színházak kevés kivétellel két-három havi működés után esődöt mondtak és nincsen olyan, aki tagjait meg ne károsította volna, azoknak ne tartoznék és a perek garmadáját ne intézték volna el. Ennek az állapotnak két indító oka van,

egyrészt tulsok koncessziót adtak ki, másrészt olyanok kapták, akik nem rendelkeztek kellő garanciákkal.

Ily körülmények között az egyes igazgatók szerencsétlen tagjaik bőren élőködtek, akiket részint szabadságot, részint fizetési igényük kielégítése nélkül elbocsátottak.

Az erdélyi és bánági magyar színházak sorsa kényes kérdés lett és elsősorban az illetékes hatóságoknak kell itt rendet teremteni. Az államnak elsősorban kötelessége érélyes felülvizsgálat tárgyává tenni, hogy kiknek adott ki eddig kon-

cessziókat, másodsorban erősen mérsékelni a kiadandó koncessziók számát. Kevés, de jó magyar színházat kérünk az erdélyi és bánági magyarságnak, mertha továbbra is a mai rendszer marad meg, akkor ugyanolyan vég elé néz az 1928. év színi szezonja, mint az ideje. A kiadandó koncessziók számának a mérséklése az egyetlen út, amelyen haladni lehet, hogy a magyar színészet és a színészek egzisztenciáját biztosítva lássuk. A magyar kulturának sem hajtanak hasznát az olyan magyar színházak, amelyek egy vagy két havi működés után esődöt mondanak és igazgatóik botrányt botrányra halmoznak.

Tehát nem mondhatunk mást, mint kevés de jólszervezett és jó társulatot az erdélyi és bánági magyarságnak.

Örömmel regisztráljuk az Universulnak ezt az objektív hangon írott cikkét annál is inkább, mert a sovíniszta Universul más alkalomkor nem igen találja meg az elfogulatlanság hangját, mikor kisebbségi ügyekről van szó. Teljesen egyetértünk a nagy bukaresti lappal abban, hogy a koncessziókért való eddigi tülekedésnek meg kell szünni és csak az arra igazán érdemes igazgatóknak adjanak játszási engedélyt. Kevés, de jólszervezett társulat szolgálhatja csak a magyar színészet ügyét, amelynek fiaskója egyben kára az erveletes kulturának is.

Három megye kivételével...
Bukarestből jelentik: A július tizenegyedikén megtartott községi és megyei képviselőtestületek szenátorválasztásain három megye kivételével mindenütt a liberális jelöltek győztek. Alsófehér-, Szamos- és Szilágymegyékben a nemzeti parasztpárt jelöltjei jutottak a szenátusba.

Temesvári diák érettségije Brassóban. Takács Ferenc, Takács Kálmán, a Prochaska Testvérek autózúze vezetőjének fia, a székelyudvarhelyi római katolikus gimnázium nyolcadik osztályának sikeres elvégzése után Brassóban kitüntetéssel tette le az érettségi vizsgát.

Erdői ünnepély. A városi villamos vasút alkalmazottai vasárnap, július 17-én, a Vadászerdőben nagy erdei ünnepélyt rendeznek. Déli tizenkét órától reggelig tánc is lesz, melyhez a zenét a villamos vasuti zenekar szolgáltatja.

Új ezüstlírásokat vernek. Rómából jelentik: A hivatalos lap jelentése szerint szeptemberben husz millió líra értékben ezüst huszlírásokat boesátanak forgalomba. Ugyanakkor az ezüst két, öt és tíz lírásokat kivonják a forgalomból.

Álhir a magyar jogakadémiák megszüntetéséről. Budapestről jelentik: A napokban hire kelt, hogy a felekezeti jogakadémiákat a kormány megszünteti. Az egri jogakadémia most nyilatkozatot adott ki, melyben kijelenti, hogy az erre vonatkozó kultuszminiszteri rendelet sérti ugyan a jogakadémiáknak a többi főiskolával való egyenrangúságát, azonban azokat nem szünteti meg. A jogakadémiák a jövő tanévben is működni fognak.

Zuzsi-étterem mai étlapja: Marhahusleves, Zöldbabfőzelék felsázzellet, sertéskaraj garnirunggal és kovászos ugorka, császármorzsa izzel, ára 50 lei, házonkívül is kapható. Naponta frissen csapolt sör.

Az utasok szemeláltára a vonat elé vetette magát. Újvidékről jelentik: A vasuti állomás közelében a Belgrád felől jövő gyorsvonat elé vetette magát egy munkáskülszejű asszony. Az utasok az ablakból vették észre az öngyilkosságot, azonnal meghúzták a vészféket, de a mozdony így is mintegy negyven méter távolságra vonszolta maga után a szerencsétlen asszonyt. Az öngyilkos testét szinte feldarabolta a vonat, fejét pedig lemetesztette. Kilitét még nem sikerült megállapítani.

Rozoga a dohánygyári hid. A dohánygyár melletti Bega-hid igen rozoga állapotban van. Addig is, amíg javításra kerülhet a sor, a városi tanács elhatározta, hogy csak könnyebb fuvarokat enged rajta közlekedni. Olyan kocsi, melyeknek megterhelése meghaladja az öt tonnát, nem járhatnak a hidon. Mától fogva ennek a rendnek a betartására a hidnál egy városi rendőr fog ügyelni.

Az árdrágítók üldözése Magyarországon. Budapestről táviratozzák: A magyar hatóságok mindent elkövetnek a nagy grágaság letörésére. A kormány Vass József elnökletével minisztertanácsot tartott, amelyen szóba került, hogy újabb erélyes lépéseket tesznek a helyzet javítására. Manókovics Aurél, az uzorabiróság elnöke százötven árdrágítási ügyben készített elvázíratot.

Elutasított béremelési kérelem. A városi villanytelep munkásai béremelést kértek és kérelmükkel tegnap foglalkozott a városi tanács. A kérelmet beható tanácskozás után elutasították.

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petöfi csárda mellett feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688) Ugyanott téglá is kapható.

A Temesvári Dalkör kirándulása. A Temesvári Dalkör vasárnap, július 17-én délután kirándulást rendez, a Szabadfalui-uti Fehér Galamb vendéglőbe, melyre az összes rendes és pártoló tagokat meghívja.

Belefult a gödörbe. Beeskerekéről jelentik: Szőlősi János héteves beeskereki iskolásfiú a Klein-féle téglavár telepén egy gödörben fürdött. A mélyen kiasott gödör összegyülemlett vízében a kisfiú elmerült és megfulladt.

Szabadlára helyezték a szocialista vezéreket. Kolozsvárról jelentik: Rozvány Jenő dr. nagyváradi ügyvédet és szocialista társait a szatmári és nagybányai négy letartóztatott kivételével tegnap szabadlára helyezték.

A Royal Bar kitűnő művészgárdája az eredeti Schimay Harmoni Fourral az élén folyó hó tizenhatodikától kezdve teljesen új szenczációs műsorral lép fel.

A halálba lovagolt. Bresztovácáról jelentik: Szebor Jakab földesgazdát lovaglás közben a ló levetette a hátáról. A gazda nekiütődött egy fának, agyrázkodtatást szenvedett és rövid kínlódás után meghalt.

A gyilkosok nyomában. Londonból táviratozzák: Irországból az angol fővárosba érkezett jelentések szerint a rendőrség már nyomában van O Higgins, a meggyilkolt ír igazságügyminiszter gyilkosainak. A gyilkosok minden valószínűség szerint Cort városában rejtőzködnek.

Munkások sztrájkja Magyarországon. Győrből jelentik: A vagongyár hetvenöt munkása a mi- nap, mert bérköveteléseit nem teljesítették, sztrájkba lépett. A butorgyár kétszáznyoleven munkása most csatlakozott a sztrájkolókhöz.

A volt görög diktátort megszőktették. Belgrádból táviratozzák: A Politika értesülése szerint Pangalost hívei kiszabadították fogóságából és egy korfui kikötőben horgonyzó gőzösre menekült. A gőzöst görög torpedónaszádok üldözik. A hír még megerősítésre szorul.

JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves polgártárs, mit szólsz a hirtelen beköszönt kacsaszezonhoz? Temesvárott hizlalták a Té Hánál és aztán Lugoson keresztül visszaröpítették Temesvárra, hogy itt esodálkozásba ejtse az embereket, mint magasan szárnyaló sas. Kacsavadász munkatársunk, akit direkt a Té Hára való tekintettel szerződtettünk, azonban lelőtte a szárnyast és akkor kiderült, hogy az állat közönséges nyári kaesa. A felfedezés borzasztó módon bosszantotta a Té Há kacatenyésztojót és haragjának Kacsavadászát rovatában kifejezést is ad a Krassósözörényi Lapok ellen elsősorban, amely közölte Szombati Szabó István cáfolatát, hogy sem a lugosi városi tanács feloszlatajáról, sem pedig a Té Há elkobzásáról szóló hír nem tőle származik, de nem kiméli Szombati Szabót sem, akinek cáfolatával szemben azt állítja, hogy igenis küldött „késon befutót” tudósítást a lapelkobzásról. Azután így ír: „Persze a lapokat később törvényes jogalap nélkül ismét visszaadták az árusoknak.” Törvényes jogalap nélkül visszaadták? Nem értjük. A rejtvény megfejtői között kisorsoljuk a Té Há legközelebbi kacsáját.

Betörés a józsefvárosi templomban. A józsefvárosi templomban éjszaka betörő járt, akinek az volt a szándéka, hogy a templomban lévő különböző perselyeket kifossa. A betörő valószínűleg még este lopózott be a templomba, ott elrejtőzött és éjjel megkísérelte a perselyek feltörését. Munkája azonban nem járt eredménnyel, mert a perselyeket naponta kiüritik. A tolvaj azután a főoltár mellől magához vett két régi szőnyeget, felhatolt a toronyba, az egyik harangnak a kötelét levágta, azt az ablakrámahoz erősítette és leereszkedett a templom kertjébe. Onnan aztán észrevétlenül ellillant. A rendőrség a templomtolvaj kézrekerítése iránt megindította a nyomozást.

A járdára festett listajelvény. A mostani választások alkalmával Grui a Demeter, a szocialista párt egyik vezére, fekete festékkel választási jeleket festett a járdára. Emiatt városi vagyon rongálása miatt eljárás indult ellene. A város állandó választmányja tegnap délutáni ülésén kimondotta, hogy nem kívánja Grui a megbüntetését.

* Évek óta a legjobban keresett és legnépszerűbb fogápolószert a FARMODONT fogkrém és szájvíz. Kiváncra mintát és reklámanyagot ingyen és bérmentve szállít a «Farmocon» gyógyszerunagykereskedés és laboratórium, Timisoara.

A legjobb férfi fehéreműek
utcai és frackingeek, hálóingek, pyjamák és reggelikabátok.

Fürdőidényre
fürdőruhák, strandkabátok, fürdőfelöltők és fürdősapkák

Szalmakalapok
Habig, Borsalino és Tress-féle fé. fikalapok a legújabb divatu formában és színben

Kötöttáru
Pulloverek, harisnyák és nyárikeztyűk.

Sportszjak
nyakkendők, nadrágtartók, harisnyakötők, legnaggyobb választékban mindenkor a legolcsóbb árban.

WEISMAYR-nál
Temesvár, Belváros.

— Az ellenzék a régensség ellen. Bukarestből táviratozzák: Politica című lap közli Averescu volt miniszterelnöknek egy külföldi lap-tudósító előtt tett kijelentését, amely szerint az egyesült ellenzék állást foglal a régensség ellen. Averescu nyilatkozata bukaresti politikai körökben nagy feltűnést keltett.

— **Meghalt az első felhőkarcoló tervezője.** Newyorkból jelentik: Martin Roche, az első felhőkarcoló tervezője Newyorkban meghalt. Ő építette Csikágóban a Loopban az első felhőkarcolót. Csak azután épült 1881-ben az első felhőkarcoló Newyorkban.

— **Letartóztatott bankigazgató.** Kolozsvárról jelentik: A rendőrség tegnap letartóztatta Zsigmond Andor bankigazgatót, aki Román-Magyar Bank néven nemrég pénzintézetet alapított, tisztviselőket fogadott fel, akiktől óvadékot vett át, amelyet elsikkasztott. Kihallgatása után átkisérték az ügyészségre.

* **Bordür-Grenadinok** kizárólagos mintákban állandóan raktáron DEUTSCH TESTVÉREK cégnél. Kérjük kirakataink megtekintését.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Ghiman István. Meghaltak: Weisz Johanna 55, Mangold Hermina 59, Buchsbaum Johanna 57 éves korban.

Színház

Lefoglalták a színház felszerelését. Megirtuk, hogy a temesvári színház zenészeit Fekete Mihály elbocsátotta, de fizetésük egy részével adós maradt. Erre a zenészek beperelték Feketét, akit az iparhatóság el is marasztalt. Miután így sem jutottak pénzükhöz, tegnapelőtt végrehajtást akartak vezetni volt igazgatójuk vagyona, de a színház felszerelését sem találták a színházban, Feketének a Weisz-palotában levő üzlete is zárva volt. Erre tegnap újra megjelentek a Gyárudvarban, ahol hosszas keresés után ráakadt a végrehajtó a felszerelésre az egyik mellékhelyiségben. A könyvtárat és egész felszerelést lefoglalták és a városházára szállították. Egyben jelentést tettek a foglalásról Dobosán János dr. főpolgármesternek is, aki bejelentette az esetet a kultuszminiszternek.

Még két napig játszik Temesvárott a budapesti Andrassy-uti színház művészegyváltása, amely megérdemelné, hogy ne üres szék sorok előtt ragyogtassa páratlan művészetét. Olyan műsört kap a közönség olyan előadásban, amilyenben csak kivételes alkalmakkor gyönyörködhetik. Dajbukát Ilona, Bársony István Magyarországon is felülmulthatatlan tökéletes-séggel viszik színpadra a magyar parasztot. Kóváry Gyula egyike a legszellemesebb magyar konferansziéknek. Herczeg Jenő nevét a legelső színészek között emlegetik, Kurucz János pedig olyan zenész, akit önálló hangverseny keretében is bizonyára telt ház tanosolna. Ma és holnap este lépnek még fel a Hotel Ferdinand emeleti színháztermében. Jegyek elővételben a Bánát hangversenyirodában kaphatók.

— **Lemondott a kolozsvári opera igazgatója.** Kolozsvárról jelentik: Barsan Zaharie a kolozsvári Román Nemzeti Színház és opera igazgatója ezen tisztségéről lemondott. Utódja minden valószínűség szerint Pavel Konstantin lesz.

Ujkisodán **házhelyek** olcsó kedvező feltételek mellett **eladók.** Építkezést elősegítjük. **Temesvári Hitelbank** (Moravetz könyvkereskedés mellett).

Felelős szerkesztő: VUCHETICH ENDRE dr.

Házhelyek építőanyaggal hosszú részletre Kardos-telepen

(941)

Egy nagyobb tétel

Karlsbadi porcellán megérkezett.

Az eladás csodálatos olcsó árakon megkezdődött.

Tányér lapos vagy mély...	Lei 18.—től felfelé
dessert	12.—
Teáscsészék	20.—
Fekete kávéscsészék	15.—
Teás vagy kávé készletek 6 szem.	350.—
Étkező készletek 6 szem.	750.—

Tekintse meg kirakataimat, ahol áruim olcsóságaról meggyőződhetik.

WOHLSTEIN

Üveg- és porcellán-lerakat
TIMIȘOARA, Belváros, Szentgyörgy-tér.

INGYEN!

DUMAS MUNKÁI

A bel- és külföldi remekírók magyar kiadásai sorozatának első műveként folyó év augusztus havában megjelenik

DUMAS SÁNDOR műveinek nagy kiadása.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a kiváló regényeknek nagy részét ingyen adjuk, így tehát e lapnak azok az olvasói, akik az alant található szelvényt 10 napon belül a lent feltüntetett címünkre küldik, ingyen kapják e kiadásunkban megjelenő

DUMAS SÁNDOR MUNKÁINAK

egy teljes huszkötetes, körülbelül 3500 oldalra terjedő kiadását.

A francia- és a világirodalom legnagyobb elbeszélőjének klasszikus regényei első megjelenésük óta meghódították a világegyetemet. A világ összes nyelveire ültették át őket és milliókra megy olvasóik száma, akik lelkesedéssel lapoznak Dumas varázslatos könyveiben. Még ma sem csökkent e hallatlan mód érdekfeszítő megírt regények igéző hatása, amelyek egyuttal pompás humorral, páratlan képzelőerővel, mesteri elbeszélő művészettel ékesek és ezekkel a tulajdonságokkal minden olvasót lenyűgöznek. A művek szinte beláthatatlan nagysága, 300 kötetre tehető tömegéből, amely Dumas tollából folyt, azokat a regényeket és elbeszéléseket jelentjük meg, amelyek méltán örök becsületeknek mondhatók.

Ezek a művek szép nyomásban, kiftűnő fordításban, a szokásos könyvalakban jelennek meg és csak a hirdetési és csomagolási költségeikért kérünk kötetenként 30 fillérvényi megtérítést. A szétküldés abban a sorrendben történik, amelyben a megrendelések beérkeznek. — Kiadásunk a következő műveket foglalja magában:

Monte Christo Gróf, A Három Testőr, Maison-Rouge lovagja, Marat fia, A Párisi Mohikánok, A szavojai herceg apródja, Harmental lovag, Olifus apó kalandjai, Pamphile kapitány, A Jávai orvos, A két Diana, Női harc, A fekete tulipán, Pál kapitány, Akté, Nero rabnője, Horaz kalandjai, A bolygó zsidó, A bársonnyakékes hölgy, Az élő hollist, Chauvelin ur végrendelete, A bolognai diákok, A duvad.

Minden nevezendő pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül be-küldetnek:

Christensen és Társa
GUTENBERG
Könyvkiadóvállalat
budapesti fiókja
BUDAPEST
IV., Váci-utca 17. félem.

Szelvény.

Alulírott Dumas összes műveit ingyen kívánja.
Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérünk.

Név: _____
Lakhely (utca) _____
Pósta: _____

125

HELICON-nyomda, Timișoara

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknél 25 százalék engedély. Díj előre fizetendő.

Házasság

Józsefvarosban 3 szobás gyönyörűen berendezett lakással és hozományjal rendelkező özvegy uriasz ny élettársat keres. Uriemberek 40-45 év körüliek, jó állásban levők, adják le részletesen írt leveleiket „Métó tars” jellegre a kiadóba.

Özvegyasszony megismerkedne házasság céljából 40-50 év körüli jóízű hivatalnok vagy önálló kereskedővel. Vagyonnal rendelkezem. Levelet jó házasság jellegre a kiadóba. (1006)

Alkalmazás

Románul perfektül levelező komoly férfimunkaerő kerestetik Román nyelven írt ajánlatok „Levelező” jellegre kiadandók a kiadóba.

Fiatallal tisztviselő kerestetik iparvállalathoz. Kézrel írt ajánlatokat „Írás” jellegre kiadandók a kiadóba. (1005)

Allást keres

Kezdő román nyelvet is beszélő, gép- és gyorsíró állást keres. Szíves meghívó sorokat „Allás 20” jellegre a kiadóba.

Szorgalmas és ügyes pénztárkezelés és összes irodai teendőkben jártas hivatalnok állást keres augusztus 1-re. Címet a kiadóban kérem leadni.

Fiatallal fűszeres segéd bármilyen állást vállal. Vidékre is megy. Szíves megkereséseket „Fűszeres jellegre a kiadóba kerek. (1004)

Kezdő hivatalnok állást keres. Cím a kiadóban. (1003)

Lakas

Szoba konyhás lakás kerestetik. Címet a kiadóba kérek.

Különbejárta butorozott szoba kiadó. Józsefvaros, Hunyadi-ut 5. II. 17. (971)

Lelépés nélkül keresek 2 szobás fürdőszobás lakást későbbi beköltözésre. Ajánlatokat „Csendes lakó” jellegre a kiadóba kérek.

Butorozott szobát keres egyedülálló nő. Címet kérek „Különbejárta” jellegre a kiadóba. (1002)

Adás-vétel

Világosszürke oltny középtermetre és alig használt fekete lakkcipő eladó. Gyárvaros, Liget-ut 9. földsz. 2/a.

Jókarban levő jégszekrény elutazás miatt olcsón eladó. Megtekinthető délutánonként Erzsébetvaros, Hunyadi-ut 35. az udvarban Kabácnál. (970)

Garvenz gyártmányú szívó-nyomó kut 27 méter csővel, 2 köbméteres viztartállyal, egy bor szívó-nyomógép helyszűke miatt eladó. Ugyanott egy kis butorozott szoba kert közepén nyaralásra igen alkalmas, kiadó. Cím a kiadóban. (955)

Előszobafai tükörrel és előszobabutor eladó. Címet kérek a kiadóba. (1001)

Különbéle

Elektromosan hegesztünk motorfejeket, tengelyeket és géprészeket teljes garanciával Friedrich Testvérek hegesztő-telepe, Timișoara. (908)

120 ezer lei kölcsönt keresek első helyen betáblázásra. Ajánlatot „Ház” jellegre a kiadóba küldjenek. (1007)

Corpul Portărilor Tribunalului Timișoara.

No. 852/1927.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică, că în urma deciziei cu No. 7746/1927 al judecătorei urbane din Timișoara în favoarea lui Victor Wieland vād. repr. prin Dr. Mauriciu Kell avocat din Timișoara pentru suma de 4000 lei capital, interese de 10% dela 1 Ianuarie 1926 și pentru spese în 1747 Lei deja stabilite și cele ce se vor mai stabili, se fixează termen pentru efectuarea licitației pe ziua de 18 Iulie 1927 ora 5 a. m. în Timișoara I., Str. Alba Iulie Hotel Ferdinand pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele secestrate și anume: mobile prețuite în 10.600 Lei.

Timișoara, la 18 Iunie 1927.

Herescu m. p. portărel.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr